

Nærøy kommune

Drifts- og utviklingsavdeling

Melding om vedtak

Det kongelige kommunal- og moderniseringsdepartement
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
2014/1353-3

Saksbeh.:
Egil Solstad, 74 38 26 85

Arkivkode:
V02

Dato:
04.03.2015

Uttalelse til faggrupperapport - Forenkling av utmarksforvaltningen

Vedtaket kan påklages til kommunen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med hilsen

Egil Solstad
skogbrukssjef

Nærøy kommune

Arkiv: V02
Saksmappe: 2014/1353-2
Saksbehandler: Egil Solstad
Dato: 09.02.2015

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
12/15	Formannskapet	24.02.2015

Sak:	Uttalelse til faggrupperapport - Forenkling av utmarksforvaltningen

Vedlegg:

- 1 Det kongelige kommunal- og moderniseringsdepartement - Høring - Faggrupperapport - Forenkling av utmarksforvaltningen
- 2 Rapport fra faggruppe - Forenkling av utmarksforvaltningen

Bakgrunn

En faggruppe nedsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet, (KMD) i samarbeid med Klima- og miljødepartementet (KLD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD), har avgitt sin rapport med forslag til tiltak for å forenkle utmarksforvaltningen. Gruppens mandat ble utarbeidet i samarbeid mellom de tre departementene. Mandatet framgår av kap 1 i rapporten "Forenkling av utmarksforvaltningen"

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt rapporten på høring, med høringsfrist 27. februar 2015.

Faggruppen ble bedt om å ta utgangspunkt i regjeringserklæringen fra Sundvollen, punkt 8 «Levende lokaldemokrati». Forslagene fra faggruppen skulle legge til grunn at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling i forvaltning og saksbehandling, og at kommunene skal tildeles større ansvar og myndighet innen utmarksforvaltningen. Forslagene er samlet i rapportens kapittel 6.

Departementene har ikke tatt stilling til forslagene, eller gjort en prioritering av hvilke tiltak en vil ta fatt på. Det vil bli gjort etter at høringen er gjennomført. Departementene ønsker at høringsinstansene gir synspunkter på de foreslåtte tiltakene i rapporten.

Det bes spesielt om synspunkter på:

- Vil de foreslåtte tiltakene bidra til forenkling i utmarksforvaltningen?
- Er det andre tiltak som er viktige å få belyst og gjennomført?

Sammendraget fra rapporten

Rapporten er utarbeidet av en faggruppe med mandat til å foreslå tiltak slik at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling, og at kommunene får større ansvar og myndighet i utmarksforvaltningen. Faggruppen mener at utmarksforvaltningen er kompleks og til dels utilgjengelig for brukerne. Utmarksforvaltningen fremstår som sektorstyrt, ressurskrevende og lite helhetlig.

- Det er en rekke særorganer i utmarksforvaltningen i tillegg til kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn.
- Den rettslige reguleringen av utmarka er fragmentert.
- Det er uklar fordeling av ansvar og myndighet mellom sektorer og beslutningsnivåer.
- Det er uklare, og ofte lite forenlige mål på nasjonalt nivå.

Faggruppen foreslår en del prinsipper som bør legges til grunn for tiltakene:

- Kommunene bør tillegges flest mulige oppgaver. De må ha tilstrekkelig kapasitet, relevant kompetanse og distanse i forvaltningen. Kommunene må ha arealmessig størrelse tilpasset naturressursen, spesielt der det er nasjonale og internasjonale forpliktelser.
- Kommunene må ha tilstrekkelig politisk og økonomisk handlingsrom der også roller og ansvar i utmarksforvaltningen er avklart.
- Relaterte oppgaver bør i størst mulig grad samles i ett forvaltningsorgan.
- Fylkesmannen bør ha ansvaret for statlig samordning, spisskompetanse og legalitetskontroll.

Faggruppen mener at en varig forenkling av utmarksforvaltningen krever grunnleggende tiltak. Det foreslås følgende:

- Kommunene bør overta forvaltning av verneområder som i sin helhet ligger i kommunene, samt flere fiske- og viltoppgaver. Det gis mulighet for delegasjon i verneområder. Rapporteringssystemer integreres i etablerte systemer.
- Det bør etableres strategiske utmarksstyrer med ansvar for store verneområder og villreinforvaltning i områder der det er villrein.
- Kommunene bør ha førstelinjeansvar for alle saker i utmarksforvaltningen, og det bør utarbeides en samlet IKT-løsning for brukerhenvendelser.
- Det bør utvikles en tydeligere rolle- og arbeidsdeling mellom Statens naturoppsyn og forvaltningsmyndighetene. Fjelltjenesten bør overføres til Statens naturoppsyn.

En del tiltak har en mer overordnet karakter:

- Nasjonal politikk bør samordnes og bli mer tydelig.
- Det bør utvikles mer kunnskap om naturressurser.
- Det bør igangsettes et lovarbeid for å revidere forvaltningen i statsallmenninger.
- Det bør nedsettes et lovutvalg for utmarka.

I tillegg har gruppen foreslått igangsetting av kompetanseutviklingstiltak for kommunene og avklaring av eiendomsforhold i utskiftede bo.

Faggruppen mener at tiltakene samlet vil gi både en vesentlig forenkling for brukerne og et større kommunalt handlingsrom for å utvikle en helhetlig utmarksforvaltning

Vurdering

Hvor kompleks utmarksforvaltningen oppleves for brukerne kan ikke være likt over alt. I områder med store nasjonalparker og villreinområder over flere kommuner og fylker kan forvaltningen oppfattes som uoversiktlig og kompleks. I andre områder som for eksempel i Nærøy kommune er situasjonen mer oversiktlig, selv om det også her er oppgaver som kan gjøres enklere. Med dette som utgangspunkt er det vanskelig å kjenne seg igjen i rapportens beskrivelse av brukernes oppfattning av utmarksforvaltningen. Det virker nærmest som en påstand at brukerne oppfatter utmarksforvaltningen som uoversiktlig og kompleks. Fra rapporten kap 1.3: *Faggruppen har mottatt en rekke utsagn om at brukere opplever*

forvaltningen som kompleks, uoversiktlig og til dels utilgjengelig. De synes det er vanskelig å vite hvilket offentlig organ som har ansvar for hva, og forskjellige organer kan treffe motstridende vedtak i samme sak. Dette kan føre til en tidkrevende og lite forutsigbar søknadsbehandling for brukerne, men også svekket tillit til offentlig forvaltning. For borgerne kan den komplekse forvaltningen representere et demokratisk underskudd i og med at det kan oppfattes som vanskelig å stille et myndighetsorgan til ansvar for dets vedtak.

Det skulle gjerne vært en brukerundersøkelse som konkret viste brukernes oppfatning av dagens utmarksforvaltning og hva som egentlig er problemet/utfordringene med dagens situasjon. Og en mer konkret målsetting enn bare forenkling.

Kommunen er tiltenkt en mer sentral rolle og førsteinstans i forhold til brukere mht. videreformidling av henvendelser, videresending søknader og lignende. Kan ikke se at dette vil endre vesentlig på situasjonen i dag. Dette praktiseres allerede med videresending av søknader der hvor det er hensiktsmessig (bl.a. innen motorferdsel) og veiledning av de som ikke har oversikt over hvor de skal henvende seg. Dette er en del av det daglige arbeidet og en del av den servicen kommunen bør kunne gi. Det er en svakhet med rapporten at ingen i faggruppen kommer fra kommunal sektor.

Når det gjelder tiltakene som foreslås er det lite fokus på hvor omfattende oppgaven er, volumet når det gjelder antall saker og henvendelse og hvilken effekt tiltakene vil ha for brukere og forvaltning. Lite nytte kostnad vurdering. Det å flytte oppgaver fra Fylkeskommunen til Fylkesmannen gir ikke den helt store effekten i forhold til forenkling og effektivisering.

Ut fra egen erfaring er følgende oppgaver viktig for Nærøy kommune:

- Forvaltningsmyndighet for de mindre verneområdene bør samles på et forvaltningsnivå. Enten kommunen eller Fylkesmannen og ikke begge slik det er i dag.
- Rapportering og bestillingsdialogen med Fylkesmannen og SNO oppleves unødige byråkratisk og omstendelig. Her må det være rom for forenklinger og forbedringer.

Rådmannens forslag til vedtak:

Nærøy kommune kjenner seg ikke spesielt godt igjen i problematiseringen rundt dagens utmarksforvaltning. Rapporten er lite konkret både når det gjelder målsetting og vurdering av effektene av foreslåtte tiltak. Skal utmarksforvaltningen forenkles og omorganiseres må det til en mer grundig rapport som er tydelig på dagens situasjon, klar målsetting og en tydelig strategi for å nå målene.

Rapporten peker på noen punkt som støttes av Nærøy kommune:

- Forvaltningsmyndighet for de mindre verneområdene bør samles på et forvaltningsnivå, fortrinnsvis på kommunenivå.
- Kommunens rapportering og bestillingsdialog med Fylkesmannen og SNO oppleves unødig byråkratisk og omstendelig. Her er det rom for forenklinger og forbedringer.

Vedtaket er fattet med hjemmel i §13 hasteparagrafen.

Saksprotokoll i Formannskapet - 24.02.2015

Behandling:

Joar Grøtting (H) fremmet følgende tilleggforslag:

Momenter vedr. rapporten:

- **Situasjonsbeskrivelsen** er god og gir et godt bilde av behovet for en større opprydding.

Den gir også et klart bilde av utfordringene vi har ift. ivaretaking av lokaldemokratiet og den lokale råderetten. Bl.a. er divergenser mellom statlige og lokale formelle organer beskrevet. Likeså er konflikter mellom lokale og sentrale interesseorganisasjoner (som selv i rapporten gir uttrykk for at de ikke har lokal forankring) en utfordring. Det kan se ut som man forveksler allemannsretten (bruksrett) med råderett! Uttalelser fra ulike aktører i forvaltningen viser at grunnholdningene mellom disse er grunnlag for konflikt.

- **Faggruppens sammensetning:** Utmarkskommunen burde vært representert. Ett av medlemmene har sterk tilknytning til Statsskog. Også noe tilfeldig hvem som var invitert av fylkesmennene til høringsmøter.

OM FJELLSTYRENE OG FJELLSTYRENE'S ANSATTE – FJELLOPPSYNET.

Fjellstyrene.

Statsallmenningene i Sør- og Midt-Norge omfatter til sammen 26.6 mill. daa eller ca 11% av alt utmarksareal i Norge. Allmenningsretten er omhandlet i våre aller eldste lover, men bygdenes felles utnyttelse av allmenningene går lenger tilbake enn lovgivningen. I tillegg til at statsallmenningene er viktige rekreasjonsområder for hele landets befolkning, har bygdenes kollektive rettigheter i områdene avgjørende betydning for opprettholdelse av levedyktige bygdesamfunn. Allmenningsrettighetene kan variere noe fra allmenning til allmenning og endrer seg også med «tida og tilhøva». Viktige bruksretter i dag er beiting, seterdrift, jakt, fangst og fiske.

Fjellstyrenes virksomhet er hjemlet i fjelloven. Fjellstyret er tillagt administrasjonen av bruksrettene og lunnende (herligheter) i statsallmenningene, så lenge ikke annet er forutsatt i eller i medhold av lov. I hovedtrekk omfatter dette jordbrukstilknyttede bruksretter som seter og beite, samt jakt, fangst og fiske. Bruksrettene innhold er ikke uttømmende beskrevet i fjelloven, men er fastlagt gjennom lang tids bruk. Utnyttelsen av bruksrettene er heller ikke låst til en bestemt tilstand, og en tidsmessig utvikling av bruksrettene står sentralt. Statsskog SF er grunneier i statsallmenningene og disponerer de ressurser som ikke er en del av bruksrettene. Statsskog SF har også offentligrettslige myndighetsoppgaver etter fjelloven delegert fra LMD.

LMD er myndighet etter fjelloven med unntak av kapitlene om jakt, fangst og fiske som ligger til KLD.

Fjellstyrene oppnevnes av kommunestyrene og følger kommunevalgperiodene.

Fjellstyrene er frittstående organ med egen økonomi. Det er 94 fjellstyrer i Norge. Se mer om fjellstyrene på www.fjellstyrene.no.

Fjellstyrenes primæroppgave er å administrere bruken og utnyttningen av retter og lunnende i statsallmenningene. Dette er ikke offentligrettslige forvaltningsoppgaver, men administrasjon av bruk og utnyttning av privatrettslige bruksretter.

De privatrettslige bruksrettene ligger fast og berøres ikke av faggruppens forslag (jfr rapporten side 32 siste avsnitt). Bruksrettene omfatter jordbrukstilknyttede rettigheter, jakt, fangst og fiske.

Fjellstyrenes primæroppgaver vil ligge fast og fjellstyrene med sine ansatte (Fjellopssynet) vil derfor være tilstede i statsallmenningene uavhengig av organiseringen av den offentlige forvaltningen.

Forvaltningen av statsallmenningene og fjellstyrene er viet relativt stor plass i rapporten. Det foreslås flere tiltak som direkte og indirekte berører fjellstyrene, men det understrekes at evt. endringer i fjelloven ikke bør skje uten grundige forutgående prosesser. **Det kan se ut til at faggruppen legger til grunn at fjellstyrene har offentligrettslige myndighetsoppgaver etter fjelloven. Det er ikke korrekt.**

Fjellopssynet

Fjellstyrene har til sammen ca 100 personer/65 årsverk ansatt. Fjellstyrenes ansatte har tittel Fjellopssyn. Ordningen med Fjellopssyn er landets eldste eksisterende oppsynsordning, med

fast ansatte siden 1953. Fjelloppsynet har høy formell naturfaglig kompetanse på høyskole/universitetsnivå, og god lokalkunnskap om fjellområdene og brukerne av disse. Fjelloppsynet har vært, og er fortsatt et viktig bindeledd mellom lokalsamfunnet og staten. Fjelloppsynet driver oppsyn, dvs., naturovervåkning, informasjon, tilsyn, skjøtsel tilrettelegging osv på alt statsallmenningsareal. Arbeidet består av både privatrettslige og offentligrettslige oppsynsoppgaver. Dette er primæroppgavene til Fjelloppsynet, og utføres uavhengig av om det er verneområder eller ikke. Fjelloppsynet er de fleste steder tildelt Begrenset Politimyndighet (BP).

I tillegg selges det tjenester til Statens Naturoppsyn for å dekke et økt oppsynsbehov i verneområdene, som utgjør ca 55% av arealet Fjelloppsynet allerede jobber i. I all hovedsak er dette kjøp av tjenester for oppsyn av verneområdene, men det er også noe salg av tjenester vedrørende oppgaver av spesiell karakter, slik som skadedokumentasjon, bestandsregistrering av jerv, samt oppfølging av fjellrev og moskus. I 2014 utgjorde dette ca 7,4 mill inkl mva. Fjelloppsynets kompetanse selges også til verneområdestyrer, forskningsinstitusjoner, kommuner, NVE, grunneierlag og andre som ønsker natur- og oppsynsfaglig bistand. Fjelloppsynet selger tjenester primært i, men også utenfor statsallmenningene. I tillegg har Fjelloppsynet en viktig funksjon som fjellstyrenes sekretariat og daglige ledere, og fremstår som et kompetent, multifunksjonelt og kostnadseffektivt apparat. Av fjellovens § 36 fremgår at fjellstyrene kan tilsette oppsynsmenn til å føre tilsyn med statsallmenningen og at fjellstyrene har krav på å få refundert halvparten av lønnsutgiftene fra statskassen når tilsettingen har skjedd i samsvar med oppsynsordning som departementet har godkjent. Ordningen skal legge til rette for å ivareta samfunnsinteresser og tilrettelegging der staten som grunneier har et spesielt ansvar.

FORENKLET OG STYRKET LOKAL FORVALTNING I STATSALLMENNINGENE

I statsallmenningene kan Regjeringens mål oppnås ved å gjennomføre følgende 2 tiltak:

1. Overføre makt og ansvar fra statlig (Statskog SF) til lokalt nivå (fjellstyrene).

Dette vil gi forenkling ved at ressursforvaltningen/saksbehandlingen samles i ett organ (fjellstyret) og vil innebære en overføring av makt og ansvar fra statlig til lokalt nivå. (Staten/Statskog kan beholde en styrende, regulerende rolle.)

Fjellstyrene har i dag ansvar for betydelige ressurser i statsallmenningene, bl.a. jakt, fiske, beite, setring m.m. Eksempel på nye oppgaver som kan overføres til lokalt nivå (fjellstyret) er: energi (vann/vind/bio), sand, grus og mineraler, arealressurser, virkesressursene, (jfr Statsallmenningsloven § 4-5).

En slik overføring er gjennomført for enkelte oppgaver tidligere. Fjellstyrene overtok (fra Statskog SF) - etter politisk vedtak – administrasjon av jakt på elg, hjort, rådyr m.m. i 2004. Fjellstyrene overtok (fra Statskog SF) kompetanse til å gi samtykke til hundetrening i Hundeloven (§8) i 2007. Regjeringen foreslår tilsvarende løsning i den nye motorferdselloven.

I Prop. 35 L (2014-2015) Endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag mv., foreslås det at samtykkekompetanse til å regulere motorisert ferdsel på statsallmenning legges til fjellstyrene.

Dette ligger i dag til Statskog SF som grunneier, men departementet mener det er naturlig at fjellstyrene, som er oppnevnt av kommunestyrene, har denne retten.

Løsningen har sammenheng med de oppgavene fjellstyrene har og gir større lokal styring med motorferdselen.

Overføring av oppgaver fra Statskog SF til fjellstyrene kan skje ved at staten aksepterer en vid tolkning av bruksrettens innhold (etter «tida og tilhøva») og/eller ved at staten overfører oppgaver til fjellstyrene.

2. Bruk av Fjelloppsynet som helhetlig naturoppsyn i statsallmenningene.

Dette vil gi tilgang til den lokalkunnskap og fagkunnskap Fjelloppsynet besitter. Det vil gi redusert ferdsel i sårbare områder fordi Fjelloppsynet uansett har mange oppgaver i felt i disse områdene.

Det vil være kostnadseffektivitet av samme grunn – flere oppgaver kan løses på samme tur og Fjelloppsynet er allerede etablert med utstyr og infrastruktur for å drive naturoppsyn i disse områdene. Staten/myndigheten er bestiller og mottager av rapportering.

En slik løsning vil være i tråd med Stortingets føringer – jfr f.eks.:

Budsjettinnstillingen 2013:

«Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti

.....viser til at energi- og miljøkomiteen en rekke ganger har påpekt at det er ønskelig å videreføre ordningen med fjelloppsynet som et helhetlig naturoppsyn i statsallmenningene, og at nye oppsynsbehov i disse områdene skal søkes dekket gjennom tjenestekjøp fra fjellstyrene».

SYNSPUNKTER PÅ FORESLÅTTE TILTAK I RAPPORTEN

Nærøy kommune støtter Regjeringens intensjon om en forenklet og styrket lokal utmarksforvaltning og ønsker et tett samarbeid mellom kommunene og fjellstyrene.

Det er en nær sammenheng mellom forenkling for brukerne og styrket lokalt ansvar. Nærøy kommune mener dette gjenspeiles i faggruppens rapport – og flere av de tiltakene faggruppen har foreslått.

Nærøy kommune mener imidlertid at faggruppen har utelatt viktige temaer og at noen av de foreslåtte tiltakene ikke vil innebære reell flytting av myndighet til lokalt nivå.

Enkelte forslag flytter oppgaver fra lokalt til statlig nivå og går dermed i motsatt retning av Regjeringens målsetting om styrket lokal/reduert statlig rolle. Dette gjelder bla elementer i forslaget om utmarksstyrer og flytting av oppgaver fra Fjelloppsynet til SNO. Nærøy kommune støtter Østlandsforskningens syn på dette presentert på høringskonferansen 10.02.15. Det er fra flere hold før og underveis i prosessen blitt gitt uttrykk for at faggruppen har hatt en skjev og for smal sammensetning. Rapporten lider noe under dette. Når en person med tilknytning til en stor, statlig aktør i utmarksforvaltningen sitter i gruppa, skaper det habilitetsutfordringer. Koblingen er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet. Bl.a. ble Norges fjellstyresamband (NFS), i likhet med andre organisasjoner - ikke gitt deltakelse i faggruppen, men i stedet henvist til å komme med innspill underveis i prosessen. Tydelige innspill fra NFS og andre organisasjoner, er likevel ikke referert eller kommentert i rapporten.

Bl.a. har NFS sammen med USS og andre organisasjoner, spilt inn at en naturlig del av faggruppens arbeid burde være å vurdere forslagene i Samerettsutvalg II (SRU II) i NOU 2007: 13 om lokal forvaltning av utmarka i Nordland og Troms. NFS viser til USS sin høringsuttalelse om dette.

Nærøy kommune kan ikke se at det er en absolutt forutsetning med større kommuner for å overføre mer ansvar og myndighet til kommunene.

I mange kommuner finnes utmarksfaglig kompetanse hos fjellstyrenes ansatte som kommunene kan benytte. Slike modeller er bla etablert i Naturporten i Lierne og i Aurland, der tre kommuner kjøper slik kompetanse hos Aurland fjellstyre.

Ordningen beskrives slik:

Avtale med Aurland fjellstyre om viltforvaltning

Arbeidsoppgåvene som er avtalt utført av Aurland Fjellstyre vert utført på ein svært god måte.

Viltforvaltninga i dei tre kommunane er no kommen inn i eit godt og rett spor, med god

kompetanse og rette personelge eigenskapar hjå sakshandsamar.

Det er av den oppfatning at inngått avtale er dekkande for arbeidet som skal gjerast og for

korleis det skal utførast. Det er ikkje trong for endring av denne avtalen. Sats for leige av teneste vert framhandla sentralt, og er indeksjustert kvart år. Avtalen er underskriven 2.mai 2012.

Faggruppen foreslår å erstatte verneområdestyrene med utmarksstyrer, som også blir slått sammen med villreinndene i de områdene det er aktuelt. Nærøy kommune syns det er vanskelig å avgjøre om grepet medfører reell forenkling før det er tilstrekkelig utredet hvordan dette kan gjennomføres i praksis.

Nærøy kommune foreslår at de tiltakene og grepene som er foreslått for verneområdestyrene i Riksrevisjonens rapport følges opp.

FEIL/UNØYAKTIGHETER I RAPPORTEN.

Rapporten inneholder noen feil og unøyaktigheter om fjellstyrer/statsallmenninger som vi vil påpeke.

I rapporten står: «Fjellstyrene forvalter bruksrettighetene og har ansvaret for administrasjon av all jakt og fiske i statsallmenningene». Av denne formuleringen kan det se ut til at faggruppa legger til grunn at jakt, fangst og fiske ikke er bruksrettigheter. Det er feil. Jakt, fangst og fiske i statsallmenningene er bostedstilknyttede rettigheter ervervet ved alders tids bruk.

Og videre:

«Det har vært uenighet mellom Norges Fjellstyresamband og Statskog om fordelingen av grunneierinntektene i statsallmenning».

Det korrekte er at Norges Fjellstyresamband og Statskog er enige om at det bør innføres en 50/50-fordeling mellom Grunneierfondet og fjellkassene av alle løpende grunneierinntekter i statsallmenninger, ikke bare festeinntekter fra hytter og hoteller.

Kap 3.11

«Det har vært uenighet om roller og omfang av tjenestekjøpet i statsallmenningene». SNO og NFS inngikk i 2011 en avtale som avklarer viktige spørsmål om roller og omfang av tjenestekjøpet i statsallmenningene. Sammen med øremerking av midler i statsbudsjettet til SNOs minimumsnivå på tjenestekjøp hos fjellstyrene, gir dette et avklart grunnlag for roller og omfang av tjenestekjøpet i statsallmenningene.

Kap 6.8

«Faggruppen skal foreslå tiltak med sikte på forenkling for brukerne og overføring av flere oppgaver i utmarka til kommunene. Dette er utgangspunktet for å vurdere om offentligrettslige myndighetsoppgaver (ikke oppsyn) i statsallmenningene som i dag er tillagt Statskog og fjellstyrene, kan overføres til kommunene».

Av dette og tiltak i oppfølgingen av dette, ser det ut til at faggruppa legger til grunn at fjellstyrene har offentligrettslige myndighetsoppgaver. Det er ikke tilfelle. Statskog SF har offentligrettslige myndighetsoppgaver delegert fra LMD.

ANDRE VIKTIGE MOMENTER

- **Organiseringen av utmarksstyrene:** utfordringer som må hensyntas:
  - Hva menes med et ***bredt sammensatt styre men med begrenset antall medlemmer?***

Representanter for grunneiere, næringsinteresser og miljøorganisasjoner. Det fremgår også at en slik bred representasjon kan medføre at noen av kommunene ikke får representanter i styret. Sistnevnte vil i tilfelle innebære at styrets demokratiske legitimitet og forankring svekkes.

En utfordring med representanter fra grunneiersiden m.fl., er at en styrket grunneierposisjon kan svekke verneområdestyrets vedtakskompetanse? Styrene vil med en slik representasjon gå mer i retning av å være et interesseorgan enn et forvaltningsorgan, og det vil kunne svekke styrenes posisjon som forvaltningsmyndighet og innebære at statlige myndigheter i større grad vil gå inn og overprøve styrets vedtak.

- Det foreslås at ***styrene bør oppnevnes av Miljødirektoratet etter forslag fra kommunene***. Dette kritiserte Riksrevisjonen i sin forvaltningsrevisjons-rapport i 2013 ettersom Stortingets intensjon var at medlemmene skulle oppnevnes direkte fra kommunene. Det er også andre punkter i Riksrevisjonens rapport som det ikke er tatt hensyn til i faggruppens forslag til utmarksstyrer, herunder at forvaltningen og finansieringen fortsatt er for fragmentert. Det må foretas en gjennomgang og samordning av hele virkemiddelapparatet i utmark/verneområder.
- Det foreslås at ***utmarksforvalter fortsatt skal ha fylkesmannen som arbeidsgiver*** (for å kunne hente spisskompetanse hos denne). Lojaliteten ligger da hos fylkesmannen. Reell lokal forvaltning betyr både arbeidsgiveransvar og budsjettansvar hos utmarksstyrene, samt mulighet for verdiskapningsarbeid. Høyres Landsmøte 2014 vedtok i resolusjonen “Moderne kommuner med Høyre” flg.:
“*De lokale verneområdestyrene bør ha arbeidsgiver- og budsjettansvar, grunneierrepresentasjon og gis reell mulighet for verdiskaping som en del av sitt forvalteransvar.*”

- **Naturoppsyn (pkt 6.7):**

- ***Styrking av SNO (med bl.a. regionalt nivå) på bekostning av lokale oppsynsordninger*** må ikke skje – fjellstyrer og fjelloppsyn gjør i dag en god jobb – det er ikke i lokaldemokratiets interesse å styrke SNO!
- ***SNO's hovedoppgaver etter naturoppsynsloven bør fortsatt være «skal-oppgavene»*** som oppsynet er tillagt i § 2 i loven, kontroll og oppsyn.

I forlengelsen av spørsmålet om SNOs rolle ***foreslo faggruppen å tilby kommunene å overta forvaltningen av verneområder som i sin helhet ligger innenfor kommunen***, noe det også ble gitt tilbud om til kommunene fra Miljødirektoratet i brev av 4. desember 2014. I den forbindelse er det ***lagt føringer fra Miljødirektoratet om at gjennomføring av skjøtsels- og tilretteleggingstiltak avtales med lokalt SNO***. Det innebærer at kommunene ikke kan bestille disse oppgavene fra andre enn SNO. **Kommunene må stå fritt til å bestille disse oppgavene fra andre kompetansemiljøer enn lokalt SNO.**

- ***Nedsettelse av utvalg for å se på forvaltningen av statsallmenninger og nedsettelse av lovutvalg for utmarka:***

Positivt og en absolutt nødvendighet. Forutsetter at kommunene er representert med et medlem i begge utvalgene. Det er en klar forutsetning for den nye oppgavefordelingen at disse utvalgene får et omfattende mandat ift å gjennomgå, forenkle og tydeliggjøre lovverket. Dersom det ikke gjøres en grundig jobb ift dette, vil embetsverk/tilsynsmyndighet fortsette å kunne tolke, skjønnsutøve og fremme innsigelser ut fra dette selv om det er foreskrevet ren legalitetskontroll.

Avstemming:

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Joar Grøtting sitt tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Nærøy kommune kjenner seg ikke spesielt godt igjen i problematiseringen rundt dagens utmarksforvaltning. Rapporten er lite konkret både når det gjelder målsetting og vurdering av effektene av foreslåtte tiltak. Skal utmarksforvaltningen forenkles og omorganiseres må det til en mer grundig rapport som er tydelig på dagens situasjon, klar målsetting og en tydelig strategi for å nå målene.

Rapporten peker på noen punkt som støttes av Nærøy kommune:

- Forvatningsmyndighet for de mindre verneområdene bør samles på et forvatningsnivå, fortrinnsvis på kommunenivå.
- Kommunens rapportering og bestillingsdialog med Fylkesmannen og SNO oppleves unødig byråkratisk og omstendelig. Her er det rom for forenklinger og forbedringer.

Momenter vedr. rapporten:

- Situasjonsbeskrivelsen er god og gir et godt bilde av behovet for en større opprydding. Den gir også et klart bilde av utfordringene vi har ift. ivaretaking av lokaldemokratiet og den lokale råderetten. Bl.a. er divergenser mellom statlige og lokale formelle organer beskrevet. Likeså er konflikter mellom lokale og sentrale interesseorganisasjoner (som selv i rapporten gir uttrykk for at de ikke har lokal forankring) en utfordring. Det kan se ut som man forveksler allemannsretten (bruksrett) med råderett! Uttalelser fra ulike aktører i forvaltningen viser at grunnholdningene mellom disse er grunnlag for konflikt.
- Faggruppens sammensetning: Utmarkskommunen burde vært representert. Ett av medlemmene har sterk tilknytning til Statsskog. Også noe tilfeldig hvem som var invitert av fylkesmennene til høringsmøter.

OM FJELLSTYRENE OG FJELLSTYRENES ANSATTE – FJELLOPPSYNET.

Fjellstyrene.

Statsallmenningene i Sør- og Midt-Norge omfatter til sammen 26.6 mill. daa eller ca 11% av alt utmarksareal i Norge. Allmenningsretten er omhandlet i våre aller eldste lover, men bygdenes felles utnyttelse av allmenningene går lenger tilbake enn lovgivningen. I tillegg til at statsallmenningene er viktige rekreasjonsområder for hele landets befolkning, har bygdenes kollektive rettigheter i områdene avgjørende betydning for opprettholdelse av levedyktige bygdesamfunn. Allmenningsrettighetene kan variere noe fra allmenning til allmenning og endrer seg også med «tida og tilhøva». Viktige bruksretter i dag er beiting, seterdrift, jakt, fangst og fiske.

Fjellstyrenes virksomhet er hjemlet i fjelloven. Fjellstyret er tillagt administrasjonen av bruksrettene og lunnende (herligheter) i statsallmenningene, så lenge ikke annet er forutsatt i eller i medhold av lov. I hovedtrekk omfatter dette jordbrukstilknyttede bruksretter som seter og beite, samt jakt, fangst og fiske. Bruksrettenes innhold er ikke uttømmende beskrevet i fjelloven, men er fastlagt gjennom lang tids bruk. Utnyttelsen av bruksrettene er heller ikke låst til en bestemt tilstand, og en tidsmessig utvikling av bruksrettene står sentralt. Statskog SF er grunneier i statsallmenningene og disponerer de ressurser som ikke er en del av bruksrettene. Statskog SF har også offentligrettslige myndighetsoppgaver etter fjelloven delegert fra LMD.

LMD er myndighet etter fjelloven med unntak av kapitlene om jakt, fangst og fiske som ligger til KLD.

Fjellstyrene oppnevnes av kommunestyrene og følger kommunevalgperiodene. Fjellstyrene er frittstående organ med egen økonomi. Det er 94 fjellstyrer i Norge. Se mer om fjellstyrene på www.fjellstyrene.no.

Fjellstyrenes primæroppgave er å administrere bruken og utnyttingen av retter og lunnende i statsallmenningene. Dette er ikke offentligrettslige forvaltningsoppgaver, men administrasjon av bruk og utnytting av privatrettslige bruksretter.

De privatrettslige bruksrettene ligger fast og berøres ikke av faggruppens forslag (jfr rapporten side 32 siste avsnitt). Bruksrettene omfatter jordbrukstilknyttede rettigheter, jakt, fangst og fiske.

Fjellstyrenes primæroppgaver vil ligge fast og fjellstyrene med sine ansatte (Fjelloppsynet) vil derfor være tilstede i statsallmenningene uavhengig av organiseringen av den offentlige forvaltningen.

Forvaltningen av statsallmenningene og fjellstyrene er viet relativt stor plass i rapporten. Det foreslås flere tiltak som direkte og indirekte berører fjellstyrene, men det understrekes at evt. endringer i fjelloven ikke bør skje uten grundige forutgående prosesser. Det kan se ut til at faggruppen legger til grunn at fjellstyrene har offentligrettslige myndighetsoppgaver etter fjelloven. Det er ikke korrekt.

Fjelloppsynet

Fjellstyrene har til sammen ca 100 personer/65 årsverk ansatt. Fjellstyrenes ansatte har tittel Fjelloppsyn. Ordningen med Fjelloppsyn er landets eldste eksisterende oppsynsordning, med fast ansatte siden 1953. Fjelloppsynet har høy formell naturfaglig kompetanse på høyskole/universitetsnivå, og god lokalkunnskap om fjellområdene og brukerne av disse. Fjelloppsynet har vært, og er fortsatt et viktig bindeledd mellom lokalsamfunnet og staten.

Fjelloppsynet driver oppsyn, dvs., naturovervåkning, informasjon, tilsyn, skjøtsel tilrettelegging osv på alt statsallmenningsareal. Arbeidet består av både privatrettslige og offentligrettslige oppsynsoppgaver. Dette er primæroppgavene til Fjelloppsynet, og utføres uavhengig av om det er verneområder eller ikke. Fjelloppsynet er de fleste steder tildelt Begrenset Politimyndighet (BP).

I tillegg selges det tjenester til Statens Naturoppsyn for å dekke et økt oppsynsbehov i verneområdene, som utgjør ca 55% av arealet Fjelloppsynet allerede jobber i. I all hovedsak er dette kjøp av tjenester for oppsyn av verneområdene, men det er også noe salg av tjenester vedrørende oppgaver av spesiell karakter, slik som skadedokumentasjon, bestandsregistrering av jerv, samt oppfølging av fjellrev og moskus. I 2014 utgjorde dette ca 7,4 mill inkl mva.

Fjelloppsynets kompetanse selges også til verneområdestyrer, forskningsinstitusjoner, kommuner, NVE, grunneierlag og andre som ønsker natur- og oppsynsfaglig bistand. Fjelloppsynet selger tjenester primært i, men også utenfor statsallmenningene.

I tillegg har Fjelloppsynet en viktig funksjon som fjellstyrenes sekretariat og daglige ledere, og fremstår som et kompetent, multifunksjonelt og kostnadseffektivt apparat. Av fjellovens § 36 fremgår at fjellstyrene kan tilsette oppsynsmenn til å føre tilsyn med statsallmenningen og at fjellstyrene har krav på å få refundert halvparten av lønnsutgiftene fra statskassen når tilsettingen har skjedd i samsvar med oppsynsordning som departementet har godkjent. Ordningen skal legge til rette for å ivareta samfunnsinteresser og tilrettelegging der staten som grunneier har et spesielt ansvar.

FORENKLET OG STYRKET LOKAL FORVALTNING I STATSALLMENNINGENE

I statsallmenningene kan Regjeringens mål oppnås ved å gjennomføre følgende 2 tiltak:

1. Overføre makt og ansvar fra statlig (Statskog SF) til lokalt nivå (fjellstyrene).

Dette vil gi forenkling ved at ressursforvaltningen/saksbehandlingen samles i ett organ (fjellstyret) og vil innebære en overføring av makt og ansvar fra statlig til lokalt nivå. (Staten/Statskog kan beholde en styrende, regulerende rolle.)

Fjellstyrene har i dag ansvar for betydelige ressurser i statsallmenningene, bl.a. jakt, fiske, beite, setring m.m. Eksempel på nye oppgaver som kan overføres til lokalt nivå (fjellstyret) er: energi (vann/vind/bio), sand, grus og mineraler, arealressurser, virkesressursene, (jfr Statsallmenningsloven § 4-5).

En slik overføring er gjennomført for enkelte oppgaver tidligere. Fjellstyrene overtok (fra Statskog SF) - etter politisk vedtak – administrasjon av jakt på elg, hjort, rådyr m.m. i 2004. Fjellstyrene overtok (fra Statskog SF) kompetanse til å gi samtykke til hundetrening i Hundeloven (§8) i 2007. Regjeringen foreslår tilsvarende løsning i den nye motorferdselloven.

I Prop. 35 L (2014-2015) Endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag mv., foreslås det at samtykkekompetanse til å regulere motorisert ferdsel på statsallmenning legges til fjellstyrene.

Dette ligger i dag til Statskog SF som grunneier, men departementet mener det er naturlig at fjellstyrene, som er oppnevnt av kommunestyrene, har denne retten. Løsningen har sammenheng med de oppgavene fjellstyrene har og gir større lokal styring med motorferdselen.

Overføring av oppgaver fra Statskog SF til fjellstyrene kan skje ved at staten aksepterer en vid tolkning av bruksrettens innhold (etter «tida og tilhøva») og/eller ved at staten overfører oppgaver til fjellstyrene.

2. Bruk av Fjelloppsynet som helhetlig naturoppsyn i statsallmenningene.

Dette vil gi tilgang til den lokalkunnskap og fagkunnskap Fjelloppsynet besitter. Det vil gi redusert ferdsel i sårbare områder fordi Fjelloppsynet uansett har mange oppgaver i felt i disse områdene.

Det vil være kostnadseffektivitet av samme grunn – flere oppgaver kan løses på samme tur og Fjelloppsynet er allerede etablert med utstyr og infrastruktur for å drive naturoppsyn i disse områdene. Staten/myndigheten er bestiller og mottager av rapportering.

En slik løsning vil være i tråd med Stortingets føringer – jfr f.eks.:

Budsjettinnstillingen 2013:

«Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti .....viser til at energi- og miljøkomiteen en rekke ganger har påpekt at det er ønskelig å videreføre ordningen med fjelloppsynet som et helhetlig naturoppsyn i statsallmenningene, og at nye oppsynsbehov i disse områdene skal søkes dekket gjennom tjenestekjøp fra fjellstyrene».

SYNSPUNKTER PÅ FORESLÅTTE TILTAK I RAPPORTEN

Nærøy kommune støtter Regjeringens intensjon om en forenklet og styrket lokal utmarksforvaltning og ønsker et tett samarbeid mellom kommunene og fjellstyrene.

Det er en nær sammenheng mellom forenkling for brukerne og styrket lokalt ansvar.

Nærøy kommune mener dette gjenspeiles i faggruppens rapport – og flere av de tiltakene faggruppen har foreslått.

Nærøy kommune mener imidlertid at faggruppen har utelatt viktige temaer og at noen av de foreslåtte tiltakene ikke vil innebære reell flytting av myndighet til lokalt nivå.

Enkelte forslag flytter oppgaver fra lokalt til statlig nivå og går dermed i motsatt retning av Regjeringens målsetting om styrket lokal/reduert statlig rolle. Dette gjelder bla elementer i forslaget om utmarksstyrer og flytting av oppgaver fra Fjelloppsynet til SNO. Nærøy kommune støtter Østlandsforsknings syn på dette presentert på høringskonferansen 10.02.15.

Det er fra flere hold før og underveis i prosessen blitt gitt uttrykk for at faggruppen har hatt en skjev og for smal sammensetning. Rapporten lider noe under dette. Når en person med tilknytning til en stor, statlig aktør i utmarksforvaltningen sitter i gruppa, skaper det habilitetsutfordringer. Koblingen er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet.

Bl.a. ble Norges fjellstyresamband (NFS), i likhet med andre organisasjoner - ikke gitt deltakelse i faggruppen, men i stedet henvist til å komme med innspill underveis i prosessen. Tydelige innspill fra NFS og andre organisasjoner, er likevel ikke referert eller kommentert i rapporten.

Bl.a. har NFS sammen med USS og andre organisasjoner, spilt inn at en naturlig del av faggruppens arbeid burde være å vurdere forslagene i Samerettsutvalg II (SRU II) i NOU 2007: 13 om lokal forvaltning av utmarka i Nordland og Troms. NFS viser til USS sin høringsuttalelse om dette.

Nærøy kommune kan ikke se at det er en absolutt forutsetning med større kommuner for å overføre mer ansvar og myndighet til kommunene.

I mange kommuner finnes utmarksfaglig kompetanse hos fjellstyrenes ansatte som kommunene kan benytte. Slike modeller er bla etablert i Naturporten i Lierne og i Aurland, der tre kommuner kjøper slik kompetanse hos Aurland fjellstyre.

Ordningen beskrives slik:

Avtale med Aurland fjellstyre om viltforvaltning

Arbeidsoppgåvene som er avtalt utført av Aurland Fjellstyre vert utført på ein svært god måte.

Viltforvaltninga i dei tre kommunane er no kommen inn i eit godt og rett spor, med god

kompetanse og rette personelge eigenskapar hjå sakshandsamar.

Det er av den oppfatning at inngått avtale er dekkande for arbeidet som skal gjerast og for

korleis det skal utførast. Det er ikkje trong for endring av denne avtalen. Sats for leige av

teneste vert framhandla sentralt, og er indeksjustert kvart år.

Avtalen er underskriven 2.mai 2012.

Faggruppen foreslår å erstatte verneområdestyrene med utmarksstyrer, som også blir slått sammen med villreinnemndene i de områdene det er aktuelt. Nærøy kommune syns det er vanskelig å avgjøre om grepet medfører reell forenkling før det er tilstrekkelig utredet hvordan dette kan gjennomføres i praksis.

Nærøy kommune foreslår at de tiltakene og grepene som er foreslått for verneområdestyrene i Riksrevisjonens rapport følges opp.

FEIL/UNØYAKTIGHETER I RAPPORTEN.

Rapporten inneholder noen feil og unøyaktigheter om fjellstyrer/statsallmenninger som vi vil påpeke.

I rapporten står: «Fjellstyrene forvalter bruksrettighetene og har ansvaret for administrasjon av all jakt og fiske i statsallmenningene». Av denne formuleringen kan det se ut til at faggruppa legger til grunn at jakt, fangst og fiske ikke er bruksrettigheter. Det er feil. Jakt, fangst og fiske i statsallmenningene er bostedstilknyttede rettigheter ervervet ved alders tids bruk.

Og videre:

«Det har vært uenighet mellom Norges Fjellstyresamband og Statskog om fordelingen av grunneierinntektene i statsallmenning».

Det korrekte er at Norges Fjellstyresamband og Statskog er enige om at det bør innføres en 50/50-fordeling mellom Grunneierfondet og fjellkassene av alle løpende grunneierinntekter i statsallmenninger, ikke bare festeinntekter fra hytter og hoteller.

Kap 3.11

«Det har vært uenighet om roller og omfang av tjenestekjøpet i statsallmenningene». SNO og NFS inngikk i 2011 en avtale som avklarer viktige spørsmål om roller og omfang av tjenestekjøpet i statsallmenningene. Sammen med øremerking av midler i statsbudsjettet til SNOs minimumsnivå på tjenestekjøp hos fjellstyrene, gir dette et avklart grunnlag for roller og omfang av tjenestekjøpet i statsallmenningene.

Kap 6.8

«Faggruppen skal foreslå tiltak med sikte på forenkling for brukerne og overføring av flere oppgaver i utmarka til kommunene. Dette er utgangspunktet for å vurdere om offentligrettslige myndighetsoppgaver (ikke oppsyn) i statsallmenningene som i dag er tillagt Statskog og fjellstyrene, kan overføres til kommunene».

Av dette og tiltak i oppfølgingen av dette, ser det ut til at faggruppa legger til grunn at fjellstyrene har offentligrettslige myndighetsoppgaver. Det er ikke tilfelle. Statskog SF har offentligrettslige myndighetsoppgaver delegert fra LMD.

ANDRE VIKTIGE MOMENTER

- Organiseringen av utmarksstyrene: Utfordringer som må hensyntas:

- Hva menes med et *bredt sammensatt styre men med begrenset antall medlemmer*?

Representanter for grunneiere, næringsinteresser og miljøorganisasjoner. Det fremgår også at en slik bred representasjon kan medføre at noen av kommunene ikke får representanter i styret. Sistnevnte vil i tilfelle innebære at styrets demokratiske legitimitet og forankring svekkes.

En utfordring med representanter fra grunneiersiden m.fl., er at en styrket grunneierposisjon kan svekke verneområdestyrets vedtakskompetanse? Styrene vil med en slik representasjon gå mer i retning av å være et interesseorgan enn et forvaltningsorgan, og det vil kunne svekke styrenes posisjon som forvaltningsmyndighet og innebære at statlige myndigheter i større grad vil gå inn og overprøve styrets vedtak.

- Det foreslås at *styrene bør oppnevnes av Miljødirektoratet etter forslag fra kommunene*. Dette kritiserte Riksrevisjonen i sin forvaltningsrevisjonsrapport i 2013 ettersom Stortingets intensjon var at medlemmene skulle oppnevnes direkte fra kommunene. Det er også andre punkter i Riksrevisjonens rapport som det ikke er tatt hensyn til i faggruppens forslag til utmarksstyrer, herunder at forvaltningen og finansieringen fortsatt er for fragmentert. Det må foretas en gjennomgang og samordning av hele virkemiddelapparatet i utmark/verneområder.

- Det foreslås at *utmarksforvalter fortsatt skal ha fylkesmannen som arbeidsgiver* (for å kunne hente spisskompetanse hos denne). Lojaliteten ligger da hos fylkesmannen. Reell lokal forvaltning betyr både arbeidsgiveransvar og budsjettansvar hos utmarksstyrene, samt mulighet for verdiskapningsarbeid. Høyres Landsmøte 2014 vedtok i resolusjonen “Moderne kommuner med Høyre” flg.:
“De lokale verneområdestyrene bør ha arbeidsgiver- og budsjettansvar, grunneierrepresentasjon og gis reell mulighet for verdiskaping som en del av sitt forvalteransvar.”

- Naturoppsyn (pkt 6.7):
  - Styrking av SNO (med bl.a. regionalt nivå) på bekostning av lokale oppsynsordninger må ikke skje – fjellstyrer og fjelloppsyn gjør i dag en god jobb – det er ikke i lokaldemokratiets interesse å styrke SNO!
  - *SNO's hovedoppgaver etter naturoppsynsloven bør fortsatt være «skal-oppgavene» som oppsynet er tillagt i § 2 i loven, kontroll og oppsyn.*

I forlengelsen av spørsmålet om SNOs rolle foreslo faggruppen å tilby kommunene å overta forvaltningen av verneområder som i sin helhet ligger innenfor kommunen, noe det også ble gitt tilbud om til kommunene fra Miljødirektoratet i brev av 4. desember 2014. I den forbindelse er det lagt føringer fra Miljødirektoratet om at gjennomføring av skjøtsels- og tilretteleggingstiltak avtales med lokalt SNO. Det innebærer at kommunene ikke kan bestille disse oppgavene fra andre enn SNO. Kommunene må stå fritt til å bestille disse oppgavene fra andre kompetansemiljøer enn lokalt SNO.

- *Nedsettelse av utvalg for å se på forvaltningen av statsallmenninger og nedsettelse av lovutvalg for utmarka:*
Positivt og en absolutt nødvendighet. Forutsetter at kommunene er representert med et medlem i begge utvalgene. Det er en klar forutsetning for den nye oppgavefordelingen at disse utvalgene får et omfattende mandat ift å gjennomgå, forenkle og tydeliggjøre lovverket. Dersom det ikke gjøres en grundig jobb ift dette, vil embetsverk/tilsynsmyndighet fortsette å kunne tolke, skjønnsutøve og fremme innsigelser ut fra dette selv om det er foreskrevet ren legalitetskontroll.

Vedtaket er fattet med hjemmel i §13 hasteparagrafen.